



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 90/03-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. mája 2003 predbežne prerokoval sťažnosť líbyjského štátneho občana S. M. A., bytom V., v čase podania sťažnosti v ÚVV v N., vo veci porušenia jeho základného práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 To 73/02 z 15. januára 2003 v konaní o jeho vydanie do cudziny a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť S. M. A. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 12. februára 2003 doručené podanie líbyjského štátneho občana S. M. A. (ďalej len „sťažovateľ“), bytom V. (v čase podania sťažnosti ústavnému súdu v ÚVV v N.), označené ako „Sťažnosť s protestom proti nezákonnému postupu Najvyššieho súdu SR s utajeným extradičným konaním 1 Nz 4/02 (správne malo byť uvedené 1 Ntr 4/02) ďalej len sťažnosť proti porušeniu zákonov medzinár. dohody o ľudských právach a základných slobôd“. Z jeho

obsahu vyplynulo, že sťažovateľ bol uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1 Ntr 4/02 z 8. novembra 2002 vzatý do predbežnej väzby podľa § 398 ods. 1 Trestného poriadku pre podozrenie z trestných činov spáchaných na území Rakúskej republiky v rokoch 2000 – 2001 a Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho sťažnosť proti tomuto uzneseniu na neverejnom zasadnutí 27. novembra 2002 zamietol (6 To 65/02). Ďalším uznesením Krajského súdu v Nitre zo 16. novembra 2002 (1 Ntr 4/02) bolo rozhodnuté, že vydanie sťažovateľa do Rakúskej republiky je prípustné (bod I) a že sťažovateľ sa podľa § 399 ods. 2 alinea druhá Trestného poriadku berie do vydávacej väzby. Sťažovateľ podal aj proti tomuto uzneseniu (vo výroku I) sťažnosť Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a tento na svojom neverejnom zasadnutí 15. januára 2003 o nej rozhodol tak, že vydanie sťažovateľa pre označené skutky do Rakúskej republiky je prípustné. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti ústavnému súdu napadol postup a rozhodnutie najvyššieho súdu pri prejednávaní a rozhodovaní o jeho sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1 Ntr 4/02 zo 16. novembra 2002. Konkrétne argumentoval porušením svojho základného práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), a to „v extradičnom konaní, či je prípustné a teda či sa obvinený vydáva alebo nevydáva do krajiny, ktorá o to požiadala, čím by mal byť bez meškania oboznámený, ako aj s termínom pojednávania vopred“. Ďalšie porušenie čl. 6 dohovoru videl sťažovateľ v tom, že najvyšší súd zanedbal oznamovaciu povinnosť a porušil aj čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru, „ktorý pojednáva, že každý má právo obhajovať sa osobne, alebo prostredníctvom obhajcu, podľa vlastného výberu, ... čo ovšem v utajenom konaní najvyššieho súdu, po odvolaní sa proti prvostupňovému rozhodnutiu neumožnil a o odvolacom konaní neinformoval ani jednu zo zákonom dotknutých strán“. Napokon sťažovateľ namietal, že najvyšší súd porušil aj čl. 5 ods. 4 dohovoru, podľa ktorého „Každý kto je zatknutý, alebo inak pozbavený slobody, má právo podať návrh na začatie konania, v ktorom súd urýchlene... rozhoduje. Na doteraz podané návrhy už od 27. XII. 2002 až po dnešný deň, Najvyšší súd SR, vôbec nereagoval a ignoroval aj ostatné podania. Okrem toho, ani neinformoval o výsledku utajovaného odvolacieho konania, ktoré sa konalo dňa 15. I. 2003, o čom som bol upovedomený len náhodne nezákonnou cestou a formou nezákonného toku zdroja informovanosti“.

Na základe uvedeného sťažovateľ požiadal: „V rámci zákonov medzinárodnej dohody o ľudských právach a základných slobôd, žiadam o satisfakciu okamžitého vysvetlenia s urýchlenu nápravou zrušenia nezákonne vyneseného rozhodnutia rozsudku!“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky s účinnosťou od 1. januára 2002 oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd upravených buď v ústave, alebo v medzinárodnej zmluve o ľudských právach, ak o ich ochrane nerozhoduje iný súd. Podmienky konania ústavného súdu o sťažnostiach, ako aj ich zákonom predpísané náležitosti sú upravené v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom nesplnenie niektorej z nich má za následok odmietnutie sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti predovšetkým skúmal, či nejde o zjavne neopodstatnenú sťažnosť, t. j. či označeným postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu v konaní o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo 16. novembra 2002 o jeho vydanie do cudziny podľa § 391 a nasl. Trestného poriadku mohlo dôjsť k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 5 ods. 4 dohovoru, a zistil, že tomu tak nie je. Pokiaľ ide o dohovor, ústavný súd predovšetkým zobral do úvahy, že tento rozlišuje medzi procesnými právami osoby pozbavenej osobnej slobody podľa čl. 5 [vrátane čl. 5 ods. 1 písm. f)] a procesnými právami osoby, voči ktorej bolo vznesené trestné obvinenie, podľa čl. 6 dohovoru.

Pokiaľ ide o extradičné konania, judikatúra štrasburských orgánov potvrdzuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru sa na ne neaplikuje, pretože sa v nich nerozhoduje o oprávnenosti

trestného obvinenia proti vyžiadanej osobe a ani o jej občianskych právach a záväzkoch (sťažnosť č. 7729/76, sťažnosť č. 10227/82). Z uvedeného dôvodu nie je preto namieste namietať porušenie procesných práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru osobou (sťažovateľom), voči ktorej nebolo vznesené obvinenie, keďže vzhľadom na povahu extradičného konania toto ani neprichádza do úvahy. Z vyžiadaného súdneho spisu Krajského súdu v Nitre, ako aj najvyššieho súdu ústavný súd zistil, že ako v priebehu konania a rozhodovania o predbežnej väzbe sťažovateľa podľa § 398 ods. 1 Trestného poriadku pred Krajským súdom v Nitre, tak aj v priebehu konania a rozhodovania o prípustnosti jeho vydania a rozhodovania o vydávacej väzbe pred Krajským súdom v Nitre, resp. najvyšším súdom (ako súdom odvolacím) boli jeho základné práva podľa čl. 5 ods. 2 a 4 dohovoru rešpektované, keďže bol bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, oboznámený s dôvodmi svojho zatknutia a mal právo podať sťažnosti o súdne preskúmanie rozhodnutia o predbežnej väzbe, resp. o prípustnosti jeho vydania do Rakúskej republiky, o ktorých najvyšší súd konal a rozhodol bez zbytočného odkladu.

Z dôvodu úplnosti ústavný súd preskúmal napadnutý postup najvyššieho súdu aj z hľadiska platnej právnej úpravy a zistil, že v konaní o sťažnosti namietajúcej prípustnosť vydania podľa § 402 ods. 4 Trestného poriadku rozhoduje najvyšší súd na neverejnom zasadnutí, pričom a podľa § 242 ods. 1 Trestného poriadku neverejné zasadnutie prebieha za stálej prítomnosti všetkých členov senátu a zapisovateľa a iné osoby sú z účasti vylúčené. Ústavný súd preto uvádza, že ak v konaní o ochranu alebo uplatnenie niektorého zo základných práv alebo slobôd orgán štátu aplikuje platný právny predpis, nemožno túto skutočnosť bez ďalšieho považovať za porušenie základného práva alebo slobody (II. ÚS 81/00). Pokiaľ ide o súdy, ústavný súd už judikoval: „Súdy v Slovenskej republike pôsobia na základe Ústavy Slovenskej republiky a zákonov, čiže na základe právneho poriadku Slovenskej republiky, a sú teda povinné rozhodovať na základe aplikácie noriem tohto právneho poriadku alebo noriem, ktorých použitie tento právny poriadok zvlášť umožňuje“ (III. ÚS 64/00), v dôsledku čoho: „Do pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne“ (I. ÚS 24/00, I. ÚS 15/01, III. ÚS 53/02, IV. ÚS 30/03). V takýchto prípadoch preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti skúma, či

postup označeného orgánu štátu (hoci upravený zákonom) nebol svojvoľný, zjavne neodôvodnený alebo nerešpektujúci ustanovenia platného právneho predpisu, keďže takéto zistenia pravidelne signalizujú možnosť porušenia základného práva sťažovateľa, a teda aj dôvod na prijatie jeho sťažnosti na ďalšie konanie. Z vyžiadaných súdnych spisov Krajského súdu v Nitre a najvyššieho súdu však ústavný súd nezistil, že by sa pri svojom rozhodovaní odchyľili od ustanovení Trestného poriadku, ktoré upravujú ich postup pri vydaní do cudziny, prípadne svojvoľne vybočili zo zákonného rozsahu preskúmania skutočností nevyhnutných pre ich rozhodnutia.

Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa po jej predbežnom prerokovaní odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. mája 2003